La Bulteneto

Numero 23 ❁ René de Saussure - Jaro 2018

Florentina Pakosta

Ekspozicio en Albertina ĝis la 26a de aŭgusto 2018

HISTORIO DE ALBERTINA

Paĝo 11

La Bulteneto

Numero 23 • Jaro 2018 • ISBN 978 3 903247 23 9

Tekstoj: Familio Klag.

Redaktejo - eldonejo - presejo:

Rudolfinergasse 8/11, 1190 Vieno, Aŭstrio.

La cifereca versio estas senkosta.

Informoj pri la tarifoj de la presita versio kaj anoncoj:

esperanto@chello.at.

Papero: Mondi Color Copy 120 g m^{-2}.
Unverkäufliche, private Ausgabe – Nevendebla, privata eldono

Skriboj: Calibri (teksto), Times New Roman (klarigo de la bildoj).

La paperan version ricevas donace:
Aŭstria Nacia Biblioteko, Vieno, Aŭstrio;
CDELI, La Chaux-de-Fonds, Svisio;
Germana Esperanto-Biblioteko, Aalen, Germanio;
Biblioteko Hector Hodler de UEA, Roterdamo, Nederlando;
Interkultura Centro Herzberg, Germanio;
Esperanto-Biblioteko “Ramon Molera Pedrals”, Barcelona, Hispanio;
Biblioteko de Esperanto-Societo Kebekia, Montrealo, Kanado;
aliaj bibliotekoj post peto.

Sur paĝo 1: Florentina Pakosta fotita de Lisa Rastl.

Florentina Pakosta

Ekspozicio en Albertina ĝis la 26a de aŭgusto 2018

Florentina Pakosta naskiĝis la 1an de oktobro 1933 en Vieno. La patro estis libera ĵurnalisto, la patrino posedis sukeraĵbakejon. Kiam ŝi estis ses-jara, la gepatroj kalvigis ŝian kapon por plibonigi la kreskadon de ŝia hararo; laŭ Pakosta mem, havi kalvaĵon negative influis ŝian memkonscion, ĉar ŝi ne estis klare ekkonebla kiel knabinon.

Dum la Dua Mondmilito traŭmatigaj travivaĵoj pregis ŝian postan artan verkaron: Kontaktoj kun soldatoj, alarmoj pro alproksimiĝantaj aviadiloj kaj bombardadoj. La rankoro de Florentina Pakosta kontraŭ vira dominado kaj vira brutaleco fontas en ŝiaj observadoj dum la milito.

Post la abituro en 1952 la gepatroj volis, ke Florentina celu profesion kun certigitaj enspezoj. Ili kontraŭis ŝian deziron studi arton. Tamen ŝi studis pentradon kaj grafikon en Prago de 1952 ĝis 1956 ricevante stipendion. La loĝadon pagis kuzo, kiu loĝis en Brno. Tiu kuzo estis la unua, kiu subtenis ŝin ne nur finance, sed ankaŭ spirite. En tiu periodo ŝi desegnis la fiziognomion de psike malsanaj homoj kaj senhejmuloj. Ĉar ŝi helpis al amiko fuĝi eksterlanden, ŝi venis en konflikton kun la ĉeĥoslovaka politika sistemo kaj devis pasigi unu monaton en internulejo por deviga laboro kaj reedukado; poste ŝi estis daŭre observita. Tial ŝi revenis al Vieno.

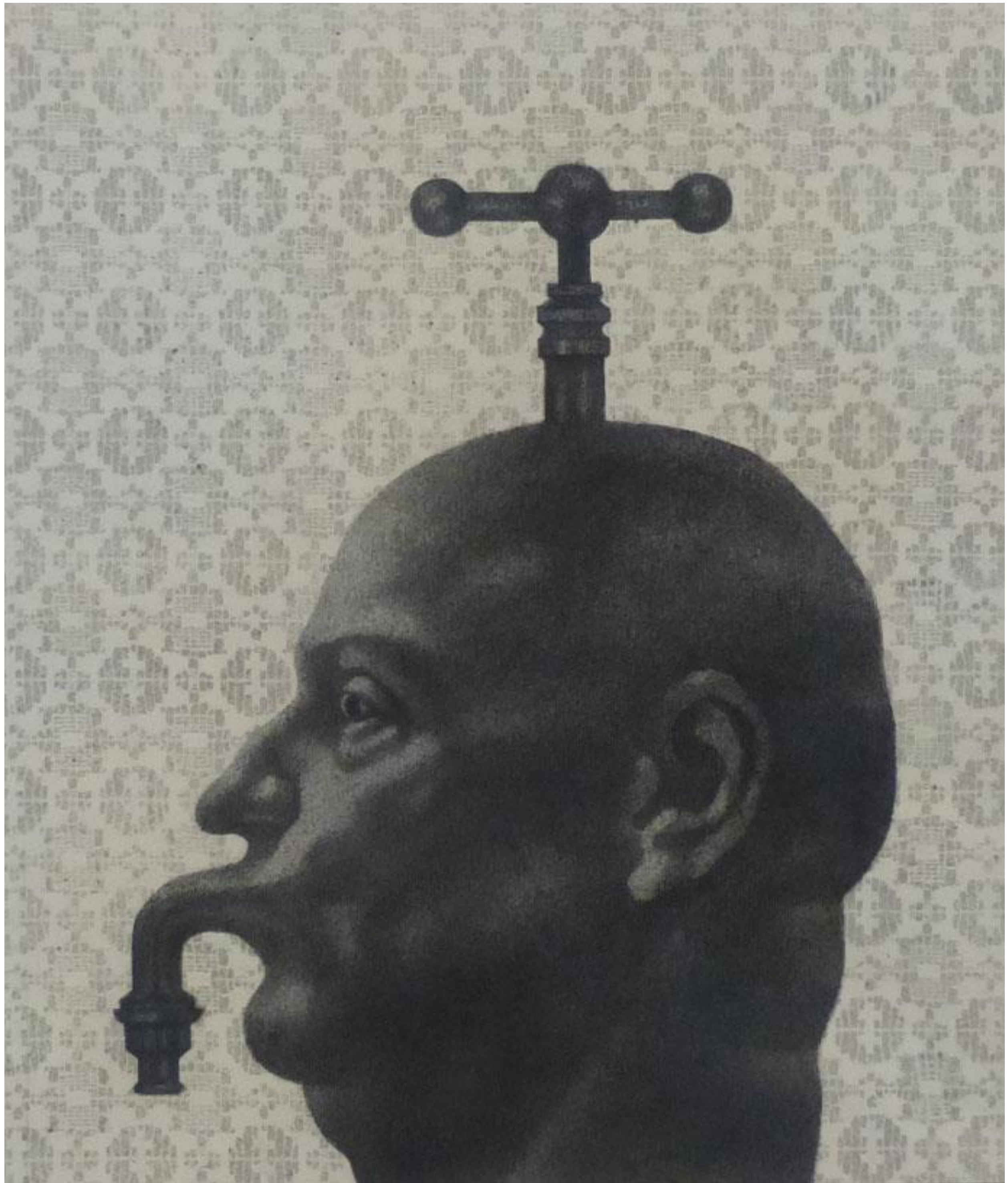
De 1956 ĝis 1960 ŝi studis pentradon en la Akademio por Figura Arto en Vieno. Tie ŝi estis la sola virino en la klaso de Josef Dobrowsky. Ŝi verkis skizojn pri la vivmedio de Vienaj gastejoj ĉirkaŭ la amuzkvartalo Prater. Tiam ŝi decidis fariĝi artistino kaj rezignis edzigi artistan

kolegon. Sekvis studrestadoj en Venecio, Prago, Amsterdamo, kaj en 1963 denove en Parizo, por studi tie ĉe Raymond Legeult ĉe École des Beaux-Arts. Reveninta al Vieno ŝi volis iĝi membro de Viena Secesio kaj Artista Domo, sed ambaŭ institucioj tiam ne akceptis virinojn kiel membrojn. Iom post iom ŝi komprenis, ke la arta mondo estis mondo de la viroj, kiuj ekskludis virinojn. Manko de mono kaj duboj pri la propra identeco sekvis al profunda krizo en la jaro 1965. Monmanko ankaŭ kaŭzis, ke ŝi specialiĝis je grafikaj teknikoj; krajono, kreto kaj papero kostis malpli ol farboj. Tiutempe ŝi intense okupiĝis grafike pri la propra mimiko.

1971 ŝi iĝis membro de Viena Secesio, poste eĉ membro de ties estraro ĝis la jaro 1983, kaj en tiu funkcio ŝi organizis la virin-artan ekspozicion „Secessionistinnen” (secesio-aninoj).

Ekde 1972 ŝi realigis la ciklon „Gesichtsbildungen” (vizaĝ-esprimoj). En la sekvaj jaroj estiĝis grandformataj kretaj desegnaĵoj, kies temo estis la diversaj vizaĝ-esprimoj de vira dominado. Prefere interesis ŝin la spontana mimiko, kiu rekte tradukas emociojn en iun vizaĝ-esprimon, sed ankaŭ mimiko, kiun oni povas uzi kontrolite por iu celo. Kie temas pri sincera emocio, kie temas pri simpla masko? Pakosta observis antaŭ ĉio, kiujn maskojn homoj en supera pozicio – tiutempe preskaŭ senescepte viroj – uzis.

En la serio „Satiraj Verkoj“ Pakosta daŭrigis sian serion „Vizaĝ-esprimoj“. Pli kaj pli la mimiko iĝis groteska, la vizaĝoj deformiĝis. Buŝo kun antaŭŝovitaj lipoj plilongiĝis al absurda, preskaŭ obscena beko. Objektoj kunfandiĝis kun la vizaĝoj transprenante la funkcion de korpopartoj. La designita kapo de influhava persono havas segilon aŭ tondilon aŭ revolveron ne nur kiel rekvizito de lia potenco, sed tiuj simboloj de la potenco kunfandiĝas kun la vizaĝo. En alia bildo kapo estas fiksita per ŝraubpremilo, estas praktike prenebla per tenilo aŭ reguligebla per turnbutono. La desino de la puntmateto en la fono

Florentina Pakosta: Akvokrana Kapo, 1982.
Ŝablona tekniko. Albertina, Vieno. Foto Klag.

aludas al la hejma medio, kie tiu formo de potenco – subpremado, utiligo, manipulado – estas praktikata. Aliaj figuroj portas objektojn kiel trofeojn sur la kapo: Ili aspektas malpli timigaj, sed male ridindaj.

Ekde 1977 ŝi verkis satirajn bildojn kun feminismaj enhavoj. De tiaj kreajoj ŝi venis en la 1980aj jaroj al bildigo de amaso da viroj, amaso da homoj kaj amaso da objektoj - kiel kritiko kontraŭ amasaj produktado, konsumo kaj malŝparo, kaj la malaperigo de la individuo en la maso. En tiu konteksto ŝi aplikis la tiel nomatan „Schablonen-technik“ (ŝablona tekniko), ekde 1988 ne nur desegnaĵa, sed ankaŭ pentraĵa tekniko. Kiel ŝi mem definis en la jaro 1988, beleco ne estas la pretendo de ŝiaj bildoj, sed instigo al pensado. Pejzaĝo konsistanta el amaso da unu varo, ekzemple ŝuoj, ĉapeloj, ŝlosiloj, tolaĵo-pinĉiloj aŭ malplenaj farbtubetoj, amasiĝas kaose sur iu bildo; objektoj de la ĉiutaga vivo estas amasigitaj, forĵetitaj aŭ perditaj, eble atendas jam por reciklado. La unuopa objekto, kiu supozeble havis rilaton al iu persono, perdiĝas en la unueciga maso. Simile Pakosta okupiĝis kun homamasoj. Tiuj laboraĵoj bildigas dense amasiĝintajn homojn el pli alta vidpunkto. La figuroj estas kopioj de nur unu viro, ĉiuj estas nigra-blankaj, kavuloj, vestitaj en sama, uniforma kompleto; la individuo aperas en la homamaso; ankaŭ la artistino aperas kiel kavulo en la amaso; samformaj unuopaj personoj havas grandan potencon en la grupo; la personoj kaŝas sin malantaŭ la masko de la potenca amaso.

Ekde 1979 Pakosta okupiĝis pri la gesta lingvo kaj verkis la nigra-blankan desegnaĵan ciklon „Meine Hände“ (miaj manoj), ekzemple „La Protektanta Mano“ aŭ „La Suprenstrebanta Mano“. „La Pugno“ esprimas ŝian batalemon.

La Trikoloraj Bildoj – grandformataj kaj bildigantaj diversajn trabojn - aperas en geometria abstrakta stilo; unu el tiuj tri koloroj estas la fono. La bildoj fontas en ŝiaj realaj propraj – plejofte agresemaj – emocioj post la falo de la Berlina Muro en 1989. Por tiuj bildoj Pakosta uzis akrilfarbojn sur lino.

Pakosta grupigas siajn Trikolorajn Bildojn jene:

„Moviĝado en la Spaco”: La efiko de fortoj en la malplena spaco, kiu povas esti la kosmo aŭ la virtuala spaco aŭ loko por eblecoj aŭ konfliktejo. Estiĝas nodoj, energiaj traboj celas al centro aŭ unu al la aliaj, traboj trastrekas kaj sondas la spacon. Tiel la artistino vidigas temojn kiel milito, sociaj konfliktoj kaj komparo de fortoj.

„Agresemaj Movaj Sekvencoj”: Tie la emocia moviĝado plej gravas. La nekalkulebleco de emocioj estas bildigita. Tiu nekalkulebleco rilatas al

Florentina Pakosta: Peco da Blua Ĉielo, 1988.
Oleo sur lino. Suppan Fine Arts. Foto Klag.

la antaŭaj skizoj de la artistino, sed ne al la rezulto, kiu aspektas kontrolita kaj bridita.

„Disfalo kaj Rilato al la Grundo“: Temas pri laboraĵoj, kiuj kreskas de la suba bildrando, amasiĝoj memorigante al la antaŭaj bildoj pri varamasoj; strukturoj, kiuj strebas supren, estas rompiĝeme tavoligitaj aŭ jam disfalitaj. Temas pri sociaj kaj politikaj konstrukcioj, aŭ rilatas al realaj konstruaĵoj post militoj, teroratakoj aŭ vivmediaj katastrofoj.

„Trarigardoj, Kradoj kaj Bariloj“: En tiu verkgrupo ne temas pri spaco, sed pri malhelpita rigardo al la spaco; pri tio, kio malhelpas la vidon al la malantaŭa flanko; io, kio baras nian vojon; io, kio malhelpas la realan taksadon de iu situacio; io, kio manipulas, restriktas aŭ limigas nin.

La ekspozicio, kiu honorigas la 85an naskiĝdatrevenon de Florentina Pakosta, viziteblas en Albertina de la 30a majo ĝis la 26a aŭgusto 2018.

La artistino vivas en Vieno kaj ankoraŭ tre aktive kaj regule laboras.

Pliaj informoj:
https://www.albertina.at/presse/ausstellungen/pakosta/

1994. Posedaĵo de Florentina Pakosta.
Bildrecht Wien 2018

Florentina Pakosta: Samtempuloj, 1982.
Albertina. Bildrecht Wien 2018

HISTORIO DE ALBERTINA

La palaco kaj la kolekto ĝis 1918

La vorto Albertina hodiaŭ havas du signifojn: Unue ĝi estas la nomo de la habsburga palaco sur Aŭgustina Bastiono en Vieno; due tiel nomiĝas la plej granda kolekto de grafikaĵoj en la mondo, kiu troviĝas ekde la fino de la 18a jarcento en tiu palaco.
Sur la tereno, kie nun staras la palaco, dek unu metrojn super la nivelo de la imperiestra ĝardeno, troviĝis komence de la 17a jarcento la tiel nomita Hofstadel, kiu apartenis al la fortikaĵoj el la tempo post la sieĝo fare de la turkoj en la jaro 1529. En la dua parto de la 17a jarcento Hofstadel malkonstruiĝis kaj oni konstruis tie la kortegan konstruan oficejon.
1742 la direktoro de la kortega kunstrua oficejo Emanuel Teles da Silva Tarouca (ankaŭ: Taroucca; 1696-1771) ricevis de la imperiestrino Maria Theresia la permeson alikonstrui tiun kortegan konstruan oficejon al palaco,

kiun oni nomis tiam „Palaco Tarouca“. Tarouca estis la filo de la portugala ambasadoro kaj dum multaj jaroj edukisto, grava konsilanto kaj intimulo de Maria Theresia. Li pensiuliĝis en la jaro 1757 kaj Maria Theresia aĉetis la palacon por uzi ĝin kiel gastdomon.

La sekvaj rezidantoj estis Albert Kasimir de Sachsen-Teschen (1738-1822) kaj lia edzino arkidukino Maria Christina (1742-1798), la plej amata infano de Maria Theresia. Ili geedziĝis 1766 en Schlosshof. En la sama jaro Maria Christina donacis al Albert unu presitan grafikaĵon, kio instigis lin kolekti artaĵojn. Tuj poste Albert iĝis guberniestro por Hungario por sia bopatrino kaj loĝis kun Maria Christina en Preßburg (hodiaŭ Bratislavo). Tie li celkonscie kolektis grafikaĵojn, instigata de sia edzino, kiu interesiĝis pri arto kaj mem bone desegnis. Ŝiaj desegnaĵoj iĝis parto de la kolekto. Dum la tuta vivo ŝi estis artosentema kaj fortege subtenis sian edzon en la kolektado ne nur finance, sed ankaŭ konsilante. Do ili havis komunan intereson pliampleksigi tiun kolekton.

Pro klerigo kaj vizitado de parencoj en Florenco, Modeno kaj Napolo Albert kaj lia edzino vojaĝis de januaro ĝis julio 1776 tra Italio. Ili transdonis mesaĝojn, vizitis artajn kolektojn kaj militajn fortikaĵojn, migris sur la monton Vesuvio kun Lord William Hamilton, kiu enkondukis ilin en la vulkanologion. En Venecio la 4an de julio 1776 la aŭstria ambasadoro Giacomo Conte Durazzo transdonis al la geedzoj pli ol mil kuprogravuraĵojn, kiuj pligrandigis la grafikaĵan kolekton, kiu hodiaŭ estas la plej granda en la mondo.

En tiu tempo oni ne plu nur amasigis kuriozaĵojn, sed fondis science ordigitajn kolektojn kaj bibliotekojn.

1780 Albert iĝis la aŭstria guberniestro en Aŭstria Nederlando, kie la kortega arkitekto Louis de Montoyer (1747-1811) novkonstruis norde de Bruselo en rura regiono la kastelon Laken, kie la paro loĝis.

En la jaro 1792 Albert kaj Maria Christina pro revolucio devis fuĝi kun la kolekto unue al Dresdeno, la hejmurbo de Albert, poste ili translokiĝis al Vieno. Tie 1795 imperiestro Francisko la dua subtenis ilin finance kaj donacis al ili la palacon de la iama posedanto Tarouca.

Albert komisiis sian arkitekton Montoyer adapti la palacon por siaj grafikaĵa kolekto kaj biblioteko kaj alkonstruigis reprezentativan alon inter la jaroj 1802 kaj 1804, uzante ankaŭ parton de la Aŭgustina monaĥejo, kaj la palaco iĝis pli ol duoble pli granda. La nun 150 metrojn longa fasado apud la imperiestra palaco Hofburg montris imprese la financan povon kaj memkonscion de tiu duko. La interiorajn objektojn de la palaco Laken li integris en la novajn pompajn salonegojn: Silkaj tegaĵoj el Lyon, artaj marketroj kaj orumitaj kristalaj lustroj. La artaĵoj estis transportitaj per tri ŝipoj de Laken tra Hamburgo al Dresdeno, sed unu el la ŝipoj dronis en Manika Kanalo pro ŝtormego.

Dum la alikonstruado la paro loĝis en palaco Kaunitz apud Vieno, kie Maria Christina mortis en la jaro 1798. Ŝi iĝis nur 56-jara. Maria Christina estis la sola infano de Maria Theresia, kiu rajtis edz(in)iĝi ne pro la habsburga dinastia strategio de la imperiestrino, sed pro ama rilato.

Laŭ ordono de Albert la tiam plej fama itala skulptisto Antonio Canova (1757–1822) konstruis piramidan tomban monumenton por Marie Christine. Tiu cenotafo staras en Aŭgustina Preĝejo, ĉe Albertina. Temas pri la unua publika tomba monumento por virino en Vieno. Aŭgustina Preĝejo estis la kortega preĝejo de la Habsburgoj.

Siajn lastajn vivjardekojn Albert pasigis en sia palaco sen multaj kontaktoj kun la publiko kaj pliampleksigis sian kolekton. 1816 li decidis, ke la kolekto estu fideikomiso, do nedisigebla kaj nevendebla valoraĵo. Post la morto de Albert en la jaro 1822 liaj heredantoj pligrandigis la kolekton, kiu poste iĝis parto de

la Habsburga familia fonduso. La unuan fojon oni nomis la kolekton „Albertina” en la jaro 1870, por memorigi la nomon de la fondinto.

Post Albert loĝis en la palaco:
1822-1847 arkiduko Carl (1771-1847), adoptita filo de Albert, samtempe nevo de Marie Christine, kaj venkinto super Napoleono apud Aspern 1809, kaj ties edzino princino Henriette de Nassau-Weilburg (1797-1829). Carl komisiis la arkitekton Josef Kornhäusel (1782-1860) alikonstrui la palacon, ĉefe la internon kaj la pompan ŝtuparon kun la du sfinksoj el aŭstria kalkŝtono.
1847-1895 arkiduko Albrecht (1817-1895) kaj princino Hildegard de Bavario (1825-1864). Albrecht estis la plej aĝa filo de arkiduko Carl. Albrecht venkis Italion dum la batalo ĉe Custozza 1866. Al li memorigas rajdista statuo antaŭ la ĉefenirejo de Albertina, starigita 1899.
1895-1919 arkiduko Friedrich (1856-1936) kaj princino Isabelle de Croy-Dülmen (1856-1931). Friedrich adoptiĝis post la morto de sia patro fare de sia onklo arkiduko Albrecht. La paro venis 1874 de Preßburg al Vieno kiel la heredantoj post Albrecht. Friedrich estis edukita mineja inĝeniero, metalurgo kaj agrikultura entreprenisto kaj okupiĝis ankaŭ pri laktobrutbredado. Sur siaj posedaĵoj en Teschen li starigis kvazaŭ laktan imperion kaj iĝis la plej riĉa persono en la monarkio. 1914-16 li estis feldmarŝalo kaj havis la ĉefan komandon dum la Unua Mondmilito. 1919 li senposediĝis fare de la Respubliko Aŭstrio kaj perdis la palacon kaj la grafikaĵan kolekton. Kun sia familio li translokiĝis al la hungara urbo Altenburg (hodiaŭ Mosonmagyaróvár). Tie li mortis kiel la lasta iama habsburga posedanto de la tiea palaco en la jaro 1936.

1919 ĝis 2003

Post la unua mondmilito (1914–1918) Aŭstrio iĝis respubliko, kaj multaj nobeloj perdis sian propraĵon, kies nova posedanto iĝis la juna respubliko, kiu ne pagis kompenson al la nobeloj. Oni volis neniigi la memoron pri la monarkia pasinteco. La pompaj salonegoj fermiĝis, ili iĝis storejoj por artaĵoj, burooj kaj bibliotekoj. La kultura heredaĵo iom post iom ruiniĝis. Tamen

kreskis la kolekto sub Alfred Stix, la direktoro de Albertina de 1923 ĝis 1934. Li kompletigis la kolekton aĉetante francajn kaj germanajn desegnaĵojn. La nomo „Albertina" por la kolekto kaj por la konstruaĵo iĝis oficiala jam en la jaro 1921.

La 12an de marto 1945 Albertina grave damaĝiĝis pro bombardado fare de usonaj aviadiloj. Ĝis 1952 nur supraĵe oni renovigis la palacon, kiu perdis sian historian identecon. En la jaro 1959 ĝi estis malfermita nur 35 horojn en la semajno kaj la nombro de la vizitantoj kaj uzantoj estis ne granda.

Ampleksa renovigado

De 1962 ĝis 1986 direktoro Walter Koschatzky revivigis la palacon kaj la kolekton. Li okazigis 200 ekspoziciojn, tial Albertina iĝis pli konata.

Albertina alikonstruiĝis kaj renoviĝis en la 1990aj jaroj. La remalfermo okazis ne 2002, sed nur 2003, ĉar dumlabore oni trovis romian tombejon kun 130 tomboj. Reestiĝis la historia fasado kaj la 18 pompaj salonegoj. En diversaj landoj oni sukcesis aĉeti la originalajn historiajn meblojn el la periodo inter 1780 kaj 1822. La ĉefa enirejo rekonstruiĝis sur la nivelo de la 11 metrojn alta bastiono. Nove estiĝis ĉambregoj por ekspozicioj, la areo por tiaj kreskis de 150 m^2 al 5.000 m^2. La volumeno de la nova subtera storejo estas 5000 m^3. Rimarkindas ŝtuparo por festaj eventoj kaj spegula ĉambro.

Por vizitantoj okulfrapas flugilsimila tegmento (Flugdach, „Soravia Wing") el titano, konceptita 2003 de la aŭstra skulptisto Hans Hollein (1934–2014). Temas pri 53 metrojn longa, mallarĝa tegmento antaŭ la enirejo, kiu aŭdace trastrekas la historian fasadon. Ĝi estis kaj estas ege diskutata, sed necesa, ĉar ĝi protektas kontraŭ pluvo la novajn lifton kaj rulŝtuparon. La lifto necesas por vizitantoj, kiuj bezonas rulseĝon, ĉar la ramplon oriente de Albertina oni anstataŭigis per kruta ŝtuparo. Erwin und Hanno Soravia pagis la kostojn de la tegmento. La familio Soravia okupiĝas pri konstru-projektoj kaj nemoveblaĵoj. Sub la tegmento legeblas la vortoj „Sammlung (kolekto) Batliner". Tiu kolekto, kiu konsistas el 500 artaĵoj de la franca impresionismo ĝis la nuntempa arto, la

kerno de daŭra ekspozicio, estas ekde 2007 propraĵo de Albertina. Rita kaj Herbert Batliner kolektis tiujn pentraĵojn ekde la 1960aj jaroj.

La muzeo Albertina en Vieno
malantaŭ la Palmejo kaj la Burga Ĝardeno

Albertina hodiaŭ

Profesoro d-ro Klaus Albrecht Schröder estas la direktoro ekde 1999. Li evoluigis la pozicion de Albertina, kiu estas nun ne nur ŝtata scienca institucio kaj ne nur grafikaĵa kolekto, sed ankaŭ kolektas kaj ekspozicias fotojn kaj pentraĵojn. Daŭre Schröder klopodas ekspozicii ne nur objektojn de Albertina mem, sed ankaŭ de aliaj institucioj kaj daŭrajn respektive portempajn pruntaĵojn.

La nombro de la vizitantoj ege kreskis al preskaŭ 800 mil jare. Albertina estas nun unu el la plej multe vizitataj muzeoj en Vieno. La kvar fakoj estas

grafikaĵoj, fotoj, pentraĵoj kaj arkitekturaj objektoj. Kreskis ankaŭ la nombro de la kunlaborantoj de 60 en la jaro 1999 al 300 aktuale.

En la jaro 2008 malfermiĝis nova 300 m² granda salonego por studado. Tiel eblas aliri la kolekton, kiu konsistas el pli ol unu miliono da objektoj. En la subtera, kvaretaĝa esplorejo troviĝas biblioteko, renovigejo kaj laborejo.

Pro pluvego en junio 2009 akvo fluis en la subteran storejon. Pro teknika damaĝo oni ne tuj povis reagi. Rapidege oni devis transporti 950 mil objektojn provizore al sekura loko.

Pliaj informoj troveblas en tiu Kultura Raporto:
http://www.kunstkultur.bka.gv.at/DocView.axd?CobId=66667

Renate kaj Walter Klag

Litografio ĉirkaŭ 1840

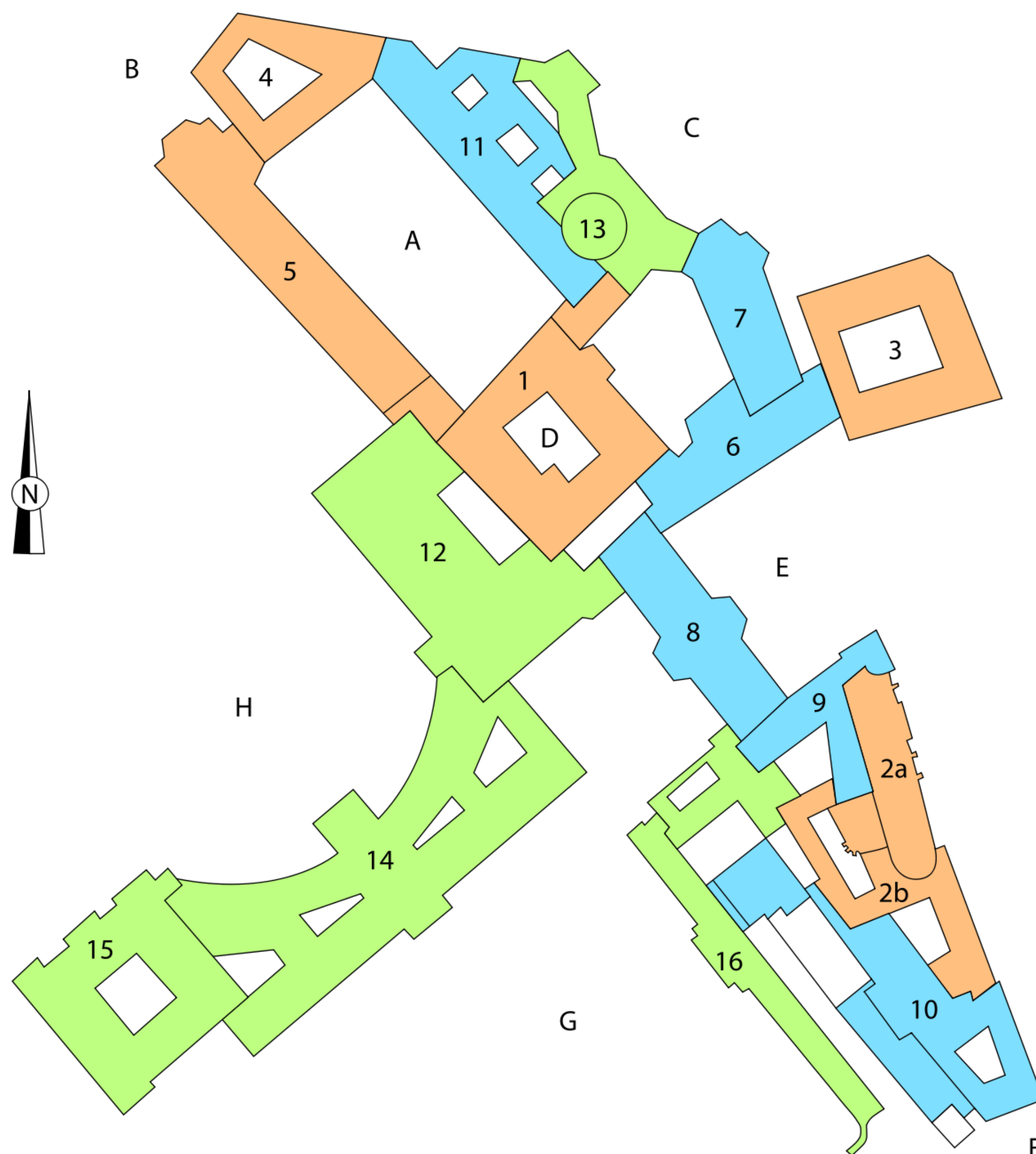
Antonio Canova: Cenotafo por Marie Christine, Aŭgustina Preĝejo
1798 - 1805
UXORI OPTIMAE - POR LA PLEJ BONA EDZINO
Sur la monumento ne videblas kristanaj simboloj,
sed kelkaj framasonaj motivoj.

Prononco

Maria Theresia [terézia] regis 1740 ĝis 1780; Tarouc(c)a [taruka]; Kasimir de Sachsen-Teschen [kázimir de Saksio-Teŝino]; Christina [kristina]; Schlosshof [ŝloshóf]; Preßburg [presburg]; William Hamilton [ŭiljem hémiltn]; Giacomo Conte Durazzo [ĝákomo konte duraco]; Louis de Montoyer [luj de montojé]; Lyon [lió]; Kaunitz (Wenzel Anton Graf Kaunitz-Rietberg, 1711-1794) [kaŭnic]; Antonio Canova [antónio kanova]; Laken [laken]; Carl [karl]; Nassau-Weilburg [nasaŭ-vajlburg]; Josef Kornhäusel [jozef kornhojsel]; Albrecht [albreĥt]; Custozza [kustoca]; Friedrich [fridriĥ]; Croy [kroj]; Teschen [teŝen] estas hodiaŭ pola-ĉeĥa duobla urbo Cieszyn - Český Těšín en Silezio; Mosonmagyaróvár [móŝonmadjarovar]; Stix [ŝtiks]; Walter Koschatzky [valter koŝacki]; Schröder [ŝröder]; Hollein [holajn]; Soravia [sorávia].

Fontoj

wien-vienna.at/kultur/kunst/die-baugeschichte-der-albertina/
www.wien.gv.at/wiki/index.php?title=Habsburger
www.habsburger.net
de.wikipedia.org/wiki/Hofbauamt
www.burgen-austria.com/palais.php, www.burgen-austria.com/palais.php?id=95
artinwords.de/die-gruendung-der-albertina/
www.wien.gv.at/wiki/index.php/Hofstadel
www.burghauptmannschaft.at
deacademic.com/dic.nsf/dewiki/1071580
derstandard.at/1233579/Das-Palais-auf-der-Bastei
www.wien.gv.at/wiki/index.php?title=Felix_Czeike:_Historisches_Lexikon_Wien
www.digital.wienbibliothek.at/wbrobv/content/titleinfo/1112764
www.ksta.de/palais-frisch-vergoldet-13872938?originalReferrer=https://www.google.at/
derstandard.at/1230346/Verzahnter-Komplex-von-Einzelgebaeuden
www.planet-vienna.com/E/SPOTS/palais_albertina/albertina.htm

La imperiestra kastelo Hofburg en la unua distrikto de Vieno

10 ... Albertina
2a ... Aŭgustina preĝejo
2b ... Aŭgustina monaĥejo
8 … La Pompa Salonego (Prunksaal)
13 … Miĥaela kupolo, iama sidejo de Internacia Esperanto-Muzeo IEM
C … Miĥaela Placo (Michaeler Platz)
Norde de C … Herrengasse 9, Esperanto-Muzeo
E … Jozefa Placo (Josefsplatz)
G … Burga Ĝardeno (Burggarten)
Pliaj klarigoj: de.wikipedia.org/wiki/Hofburg

Anoncoj kaj informoj

Mendu la libron ĉe la libroservo de UEA

Der **Weltverband** der esperantosprachigen **Journalisten** stellt sich vor

Treffen von esperantosprachigen Journalisten in Kopenhagen

Der Journalisten-Weltverband **Tutmonda Esperantista Ĵurnalista Asocio**, kurz TEĴA, wurde 1946 in Schweden gegründet und 2008 in Vilnius neu organisiert. Als juristische Persönlichkeit wurde er 2008 in Litauen registriert.
Die Mitglieder kommen aus 39 Ländern in allen fünf Kontinenten.

Jedes Jahr findet eine Generalversammlung statt, meist im Rahmen des Esperanto-Weltkongresses. Der 103. Esperanto-Weltkongress findet 2018 in Lissabon statt.

TEĴA-Mitglieder zahlen
15 € für 3 Jahre
99 € für Mitgliedschaft auf Lebenszeit

Alle Mitglieder erhalten einen Presseausweis.
www.tejha.org

Esperanto in Wien lernen

ESPERANTO

EINE STUDE KOMPAKT

FÜR STUDENTINNEN UND STUDENTEN

im Café Schopenhauer, Wien 18., Staudgasse 1.
5 Gehminuten von U6 Währingerstraße.
Die Termine erfahren Sie bei
esperanto@chello.at
Teilnahme kostenfrei • Keine Spende

Esperanto-Jugend-Lernrunde Wien

für Junge und Junggebliebene,
für alle Sprachniveaus.
Bei der besten, größten und billigsten Pizza Wiens lernen wir in gemütlicher und unterhaltsamer Runde ganz individuell.
Pizzeria Mafiosi, Wien 15., Reindorfgasse 15
Termine und Anmeldung: jel_vieno@yahoo.com
Teilnahme kostenfrei • Keine Spende

Freie Esperanto-Lernrunde Wien

Termine: kurt.lhotzky@gmail.com
Literaturbuffet, Wien 2., Rotensterngasse 2.
U2 Taborstraße
Teilnahme kostenfrei • Keine Spende

"Esperanto ist eine hervorragend gelungene Form der Optimierung von Sprache
für die internationale Kommunikation."
Univ.-Prof. Dr. Heiner Eichner, Wien

Esperanto-Kongresse

für junge Leute

Internacia Junulara Kongreso IJK

Somera Esperanto-Studado SES

Junulara Esperanto-Semajno JES

Klaĉ-Kunveno Post-Somera KKPS

Franca Esperanto-Semajno Terure Organizita FESTO

Bei einigen dieser Kongresse kann man mit Steloj zahlen. 1 Eŭro ≈ 4 Steloj   1 Stelo ≈ 25 €-Cent

GEDENKJAHR 2018

2018 ist Saussure-Jahr. Vor 150 Jahren, am 17. März 1868, wurde René de Saussure in Genf geboren.

Nach dem Studium der Sprachwissenschaft und der Mathematik verfasste er sein wichtigstes Werk "Über die Wortbildung im Esperanto".

1907 publizierte René de Saussure das Projekt einer universellen Währung, die er "Spesmilo“ nannte. Aus dem französischen Wort "espèce" leitete er "speso" ab. Mil bedeutet 1000. 1 Spesmilo (Sm) = 10 Spescentoj (Sc) = 100 Spesdekoj (Sd) = 1000 Spesoj.

Diese Währung wurde offiziell von einigen britischen und Schweizer Banken verwendet.

Der Spesmilo (Sm) hatte den Wert von 0,733 g reinem Gold und konnte wegen der Goldbindung leicht in andere Währungen umgerechnet werden:
1 Sm = 2 Britische Schillinge = 1 Russischer Rubel = 0,5 US-Dollars = 2,5 Schweizer oder Französische Franken = 2,5 Spanische Peseten.

Die Münzen zu 1 und 2 Sm waren und sind bis heute begehrte Sammelobjekte und verschwanden daher schnell aus der Zirkulation. Seit 1919 hat der Spesmilo nur mehr numismatischen Wert.

1942 wurde in den Niederlanden die Universala Ligo gegründet. Diese Organisation trat für die internationale Verständigung und eine universelle Währung ein. Der Name dieser Währung ist Stelo (Esperanto: Stern; Mehrzahl Steloj). 1959 wurden Münzen zu 1, 5 und 10 Steloj geprägt, 1965 folgten drei Varianten einer 25-Steloj-Münze. Auch Papiergeld wurde herausgegeben. Die Steloj eigneten sich sehr gut vor allem für die Überweisung von kleineren Beträgen im internationalen Zahlungsverkehr. Auch diese Münzen und Geldscheine wurden eifrig gesammelt und sind heute sehr gesucht.

Zur 150. Wiederkehr des Geburtstages von René de Saussure am 17. März 2018 wurde eine silberne Medaille in Form einer Münze mit einer Nominale von 100 Steloj herausgegeben. Sie besteht aus 1 Unze Feinsilber 999/1000 (31,1 g), der Durchmesser beträgt 37 mm. Hersteller ist die Münze Österreich, eine Tochter der Österreichischen Nationalbank. Die künstlerische Feinarbeit stammt von Mag. Helmut Andexlinger, der Chefgraveur der Münze Österreich ist. Andexlinger leitet seit 2016 die Graveurabteilung der Münze Österreich. Er hat die Fachschule für Metalldesign in Steyr absolviert, danach studierte er Kommunikationswissenschaften an der Universität Wien. Zu seinen größten Erfolgen zählt das Design für die 2-Euro-Münze 2012, die in 17 Ländern in Umlauf ist; er gewann dafür einen Wettbewerb mit 800 Einreichungen.

Prezo 49 € plus sendokostoj.
Mendoj: esperanto@chello.at

Esperanto ist im Aufschwung. In den letzten drei Jahren meldeten sich über 1,5 Millionen bei den kostenfreien Esperantokursen von lernu und duolingo an. Parallel dazu steigen auch die Teilnehmerzahlen bei Esperanto-Jugendkongressen.

Abbildungen von Stelo-Münzen findet man bei Wikimedia Commons unter https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Stelo

Walter Klag

Die junge Sprache für junge Menschen
Esperanto hat Erfolg

► **Die internationale Kultursprache Esperanto ist wesentlich leichter als Englisch erlernbar.**

► **Esperanto** eignet sich sehr gut für die **internationale Kommunikation.**

► Esperanto ist **Kommunikation und Kulturtransfer auf gleicher Augenhöhe** für Menschen mit verschiedenen Muttersprachen.
Mit Esperanto ist heute ein internationaler Wissenschafts- und Kulturaustausch möglich, ohne dass ein Volk deshalb diskriminiert ist, weil seine Sprache nicht als international bedeutsam angesehen wird.

► Mit Esperanto kann man die unterschiedlichen Aspekte des menschlichen Denkens und Fühlens ausdrücken.

► Esperanto bedeutet Selbstorganisation von Bürgerinnen und Bürgern und kommt ohne öffentliche Subventionen aus.

► Esperanto ist eine lebende Sprache, die sich wie andere Sprachen entwickelt.

1,7 Millionen

lernen Esperanto mit dem Gratiskursen von *duolingo.*

260 000

lernen Esperanto kostenfrei mit www.**lernu**.net

Noch nie haben so viele Menschen Esperanto gelernt wie in den letzten drei Jahren.

Wikipedia in Esperanto

240 000 Artikel eo.wikipedia.org

Das Geld der Esperanto-Gemeinschaft:
commons.wikimedia.org/wiki/Category:Stelo

Internationales Esperanto-Museum

Wien 1., Herrengasse 9
Haltestelle Herrengasse der U3
☏ 0043 1 534 10 730 💻 esperanto@onb.ac.at

Öffnungszeiten: Dienstag bis Sonntag 10 bis 18 h
Donnerstag 10 bis 21 h

Esperantokurse und Führungen auf Anfrage.

Im selben Haus befinden sich auch die
Sammlung für Plansprachen,
die
Musikaliensammlung
und das
Globenmuseum

Unverkäufliche, private Ausgabe – Nevendebla, privata eldono